

Burnette, Howard Pyle, Sarah Orne Jewett, Mark Twain ve Jack London gibi yazarlarla birlikte çocuklar için yazdığı birçok kitaplarla tanınan ve derginin yönetmenliğini yapan Mary Mapes Dodge'un da büyük payı vardır.

XIX. yüzyılın sonlarında çıkan bir başka önemli Amerikan çocuk dergisi *Harper's Young People* (1879) adındaki dergiydi. *St. Nicholas* dergisinin kadrosunda yer alan birçok ünlü yazar ve ressam bu dergi için de çalışmışlardır. Howard Pyle'in "Robin Hood'un Eğlenceli Serüvenleri" ilk kez bu dergide yayımlanmıştı.

ABD'de en uzun ömürlü çocuk dergisi 1827'de çıkmaya başlayan ve 1929'da *The American Boy* dergisiyle birleşerek o ad altında yayımını 1941'e değin sürdüren *The Youth's Companion* dur. Bu haftalık dergi daha başlangıçta bir yayın ilkesi olarak sayfalarında ölüm, sevişme (aşk), tütün ve alkol gibi konulara yer vermeyi benimsemişti. Dergiye yazarlar arasında Gladstone, Kipling, H.G. Wells, Longfellow, Mark Twain, Jack London vb. ünlü yazar ve şairler bulunmaktaydı.

Ekonomik bunalım yıllarında ABD'de çocuk dergiciliğinde belirli bir gerileme görülmüştür. *St. Nicholas Magazine* başta olmak üzere birçok çocuk dergisinin bu sıralarda yayımlarına son vermeleri bu gerileyişin somut örnekleridir. Fakat, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra çocuk dergiciliğinde gerek nicelik gerek nitelik yönlerinden büyük bir gelişme sağlanmıştır. Bugün de yayımlarını sürdüren başlıca Amerikan çocuk dergileri şunlardır: *Boy's Life*, *American Girl* *Jack and Jill* ve *Child Life*.

İçerik bakımından çocuk dergilerinde gelişme

Çocuk dergileri, XIX. yüzyılın ilk yarısında, genellikle daha çok öğretici yazılara, masal ve hikâyelerle dinsel konulara önem vermişler, yüzyılın ikinci yarısında ise -çocuk yazınıyla ilgili görüşlerdeki değişiklikler nedeniyle- hayal ürünü yazılar yanında olgusal ve gerçekçi yazılara öncelik tanımışlardır. Başlangıçta çok dar ve seçkin bir çocuk kitesine seslenen çocuk dergileri, içerik bakımından meydana gelen bu gelişmenin bir sonucu olarak geniş ölçüde orta tabaka halk çocuklarının gereksinim ve ilgilerini karşılama çabası içine girmiş durumdadırlar. Çağdaş çocuk dergilerinde yazarların güncel ve toplumsal sorunlara ilişkin konulara yöneldikleri görülmektedir.

FRANSA'DA ÇOCUK YAZINI

Fransız çocuk yazınının Charles Perrault'nun klasik peri masallarıyla başladığı ileri sürülür. Gerçi ondan önce Fransız çocukları Jean de La Fontaine'in 1668-1693 yılları arasında yayımlanan "Fabl"lerinin ve Fénelon'un XIV. Louis'nin oğlu için yazdığı *Télémaque*'i dinliyor ve okuyorlardı. Ancak La Fontaine'in fabl'leri hiç de çocukların kolayca kavrayabilecekleri nitelikte değildi ve Fénelon'un kitabı ise salt eğitim amacı güden bir eserd. Perrault'nun masalları ise, dildeki duruluk ve anlatımda sadelik gibi özellikleriyle, çocukların hemen ilgisini çekmişti. XVII. yüzyılın sonlarında ve XVIII. yüzyılda yazılan birçok peri masalı hiçbir zaman Perrault'nun masallarında eriştiği sanat düzeyine çıkamamıştır.

Rousseau ve öğreticilik

Rousseau, ortaya attığı kesin kurullarla XVIII. yüzyılda çocuk yazını anlayışını büyük ölçüde etkilemiştir. Rousseau, çocuk sorunlarının karşılanması ve onlara içinde buldukları yaşama ortamının tanıtılması, öğretilmesi gereğine inanıyordu. Onun özellikle *Émile* adlı eseri, çocuk eğitimiyle ilgili düşüncelerde birtakım köklü değişikliklere yol açmıştır. Ne var ki bu değişiklikler çocuk yayımlarında bir süre ciddi, biçimsel ve eğitici yönü ağır basan bir yaklaşımın benimsenmesine de yol açmıştır. Rousseau'nun izinden yürüyen Mme de Genlis'in hikâyeleri ve *Veillées des Châteaux* (Şato Geceleleri) adlı eseri, bu yaklaşımın tipik örnekleri sayılabilir. Dürüstlük, er-